

УКРАЇНА - РОСІЯ

Десять років російської окупації Криму: десятиліття репресій проти місцевої незалежної журналістики

Обшуки та закриття медіа, арешти журналістів... Десята річниця незаконного референдуму щодо анексії Криму, організованого Росією 16 березня 2014 року, знаменує темне десятиліття для місцевих незалежних медіа, змушених замовкнути. Репортери без кордонів (RSF) висловлюють жаль з приводу методичного блокування інформації на півострові та закликають звільнити всіх журналістів, свавільно затриманих Росією.

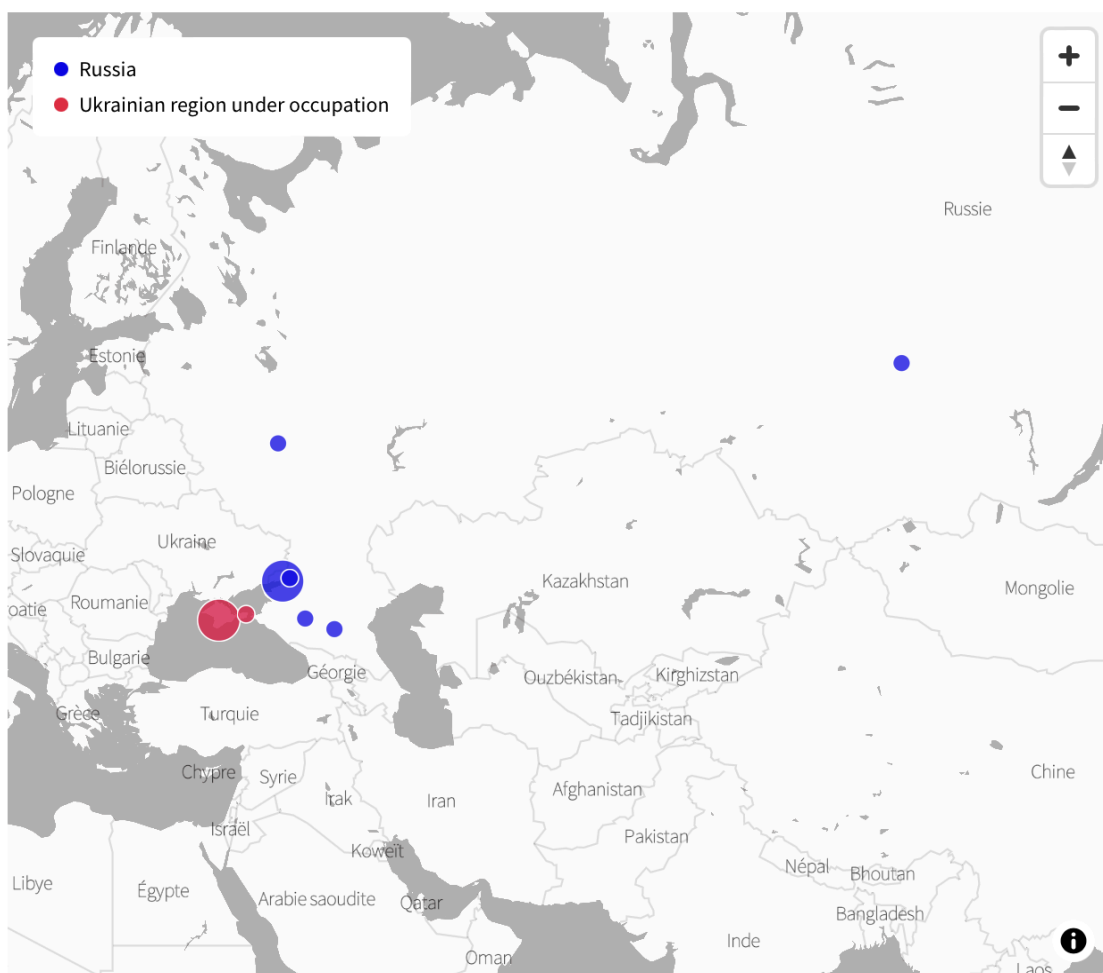
На окупованих територіях України поява на світанку автомобілів без номерних знаків – погана прикмета. Коли 22 лютого 2024 року російські окупаційні війська прибули до будинку **Лутфіє Зудієвої**, незалежної кореспондентки місцевого видання "*Кримська солідарність*" та українського видання "*Грати*", що спеціалізується на правових питаннях, її родина одразу ж забила на [сполох](#). Журналістку на кілька годин доправили до "Центру протидії екстремізму" в Джанкої, місті на півночі Криму, а під час обшуку в її будинку вилучили техніку. Це затримання відбулося всього через два дні після публікації її [колонки](#) в американському виданні *Newsweek* про життя під російською окупацією в Криму, і це не перший її [арешт](#).

Цей арешт є симптоматичним для атмосфери тиску, що чиниться російською владою на незалежних журналістів у Криму. Репресії проти незалежних медіа в Криму

[розпочалися](#) після вторгнення Кремля на півострів, яке було підтвержене незаконним референдумом, організованим 16 березня 2014 року. Вони [прискорилися](#) після широкомасштабного вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року з новими арештами та більшими судовими репресіями.

Згідно з даними української правозахисної неурядової організації "[ZMINA](#)", у 2022-2023 роках було зафіксовано щонайменше [162 випадки переслідувань](#) з боку російської влади. Наразі RSF [налічують](#) 12 журналістів з Криму, затриманих Росією, більшість з яких були заарештовані до широкомасштабного російського вторгнення у 2022 році. Мало хто з них продовжує працювати без [залякувань](#). За останні десять років півострів перетворився на медійну пустелю, що зробило доступ до інформації майже недоступним. Згідно з даними громадської організації, до 2015 року [88% медіа](#), що працювали до 2014 року, припинили свою діяльність.

Current detention places of Crimean journalists

Source: [Reporters Without Borders \(RSF\)](#), [Link to share this map](#)
Updated on 15/03/2024

"Арешти, залякування, закриття медіа... Останні десять років незалежна преса Криму переживає справжній кошмар. Журналісти стали пріоритетними мішенями для російських окупаційних сил, які змушують замовкнути всі альтернативні голоси. З 2014 року Кремль використовує Крим як лабораторію для відпрацювання своєї стратегії репресій проти незалежних медіа в Україні, яка згодом була поширена на всі окуповані території. RSF засуджують темне десятиліття для незалежних журналістів у Криму і закликають міжнародне співтовариство мобілізуватися для звільнення всіх несправедливо затриманих".

Жанна Кавельє

Керівник відділу RSF у Східній Європі та Центральній Азії

Російська судова машина працює на повну потужність

Відразу після російського вторгнення 24 лютого 2022 року **Ремзі Бекіров**, місцевий незалежний журналіст медіа "Grani.ru", який перебував у в'язниці з березня 2019 року, був [засуджений](#) у березні 2022 року до 19 років позбавлення волі за "тероризм". Через кілька тижнів потому, у квітні, настала черга **Ірини Данилович**, яка була засуджена пізніше цього ж року до семи років позбавлення волі за "незаконне виготовлення, транспортування або зберігання вибухових речовин". Кореспондентка місцевого новинного сайту "INjur media", медіа "Кримський процес", що спеціалізується на юридичних питаннях, і "Крим.Реаліті", місцевого відділення Радіо Вільна Європа/Радіо Свобода (RFE/RL), змагає в російських в'язницях без доступу до медичної допомоги, незважаючи на крихкий стан здоров'я. **Осман Аріфмететов**, журналіст місцевого медіа "Кримська солідарність", після тривалого трирічного досудового ув'язнення, восени 2022 року був засуджений до 14 років позбавлення волі за "тероризм".

Свавільні арешти та жорстоке поводження

Місцеві журналісти, заарештовані за фальшивими звинуваченнями в "тероризмі", "шпиунстві" або "диверсіях", часто ставали [жертвами](#) тортур і жорстокого поводження. Це стосується **Владислава Єсипенка**, кореспондента "Крим.Реаліті", місцевого відділення RFE/RL, який був заарештований у 2021 році і наступного року [засуджений](#) до шести років позбавлення волі за "перевезення вибухових речовин". Або **Тимур Ібрагімов**, журналіст "Кримської солідарності", засуджений у 2020 році до 17 років позбавлення волі за "терористичну діяльність", який страждає у в'язниці від проблем зі здоров'ям без медичної допомоги.

Щоб прискорити звільнення 12-ти кримських журналістів та 4-х інших українських медійників, яких утримує Росія, кілька народних депутатів України в лютому подали до Верховної Ради України [резолюцію](#) із закликом до міжнародної підтримки у цьому питанні.

12 Crimean journalists still detained, mostly outside their home region

Legend: Ukrainian region under occupation / Russia

Name	Media	Date of arrest	Region of arrest	Region of detention	Number of days in detention (on the 15/03/2024)
Oleksii Bessarabov	Black sea security	01/11/2016	Crimea	Stavropol	2691
Timur Ibragimov	Crimean Solidarity	11/10/2017	Crimea	Riazan	2347
Ernes Ametov *	Crimean Solidarity	11/10/2017	Crimea	Rostov	1071 724
Server Mustafaiev	Crimean Solidarity	21/05/2018	Crimea	Rostov	2125
Osman Arifmemetov	Crimean Solidarity	27/03/2019	Rostov	Rostov	1815
Remzi Bekirov	Grani.ru	27/03/2019	Rostov	Krasnoïarsk	1815
Vladislav Yesipenko	Krym.Realii (RFE/RL)	10/03/2021	Crimea	Crimea	1101
Asan Akhmetov	Avdet	04/09/2021	Crimea	Crimea	923
Iryna Danylovitch	InZhir-Media, Crimean Process, Krym.Realii	29/04/2022	Crimea	Stavropol	686
Vilen Temerianov	Grani.ru	11/08/2022	Crimea	Rostov	582
Rustem Osmanov	Crimean Solidarity	05/03/2023	Crimea	Crimea	376
Aziz Azizov	Crimean Solidarity	05/03/2023	Crimea	Crimea	376

Source: Reporters Without Borders (RSF), [Link to share](#)

*Ernes Ametov : Acquitted on 16/09/2020. Case reopened on 14/03/2022. Re-convicted on 29/12/2022.

Україна та Росія посідають відповідно 79-те та 164-те місця зі 180 країн у [Світовому індексі свободи преси](#) RSF за 2023 рік.